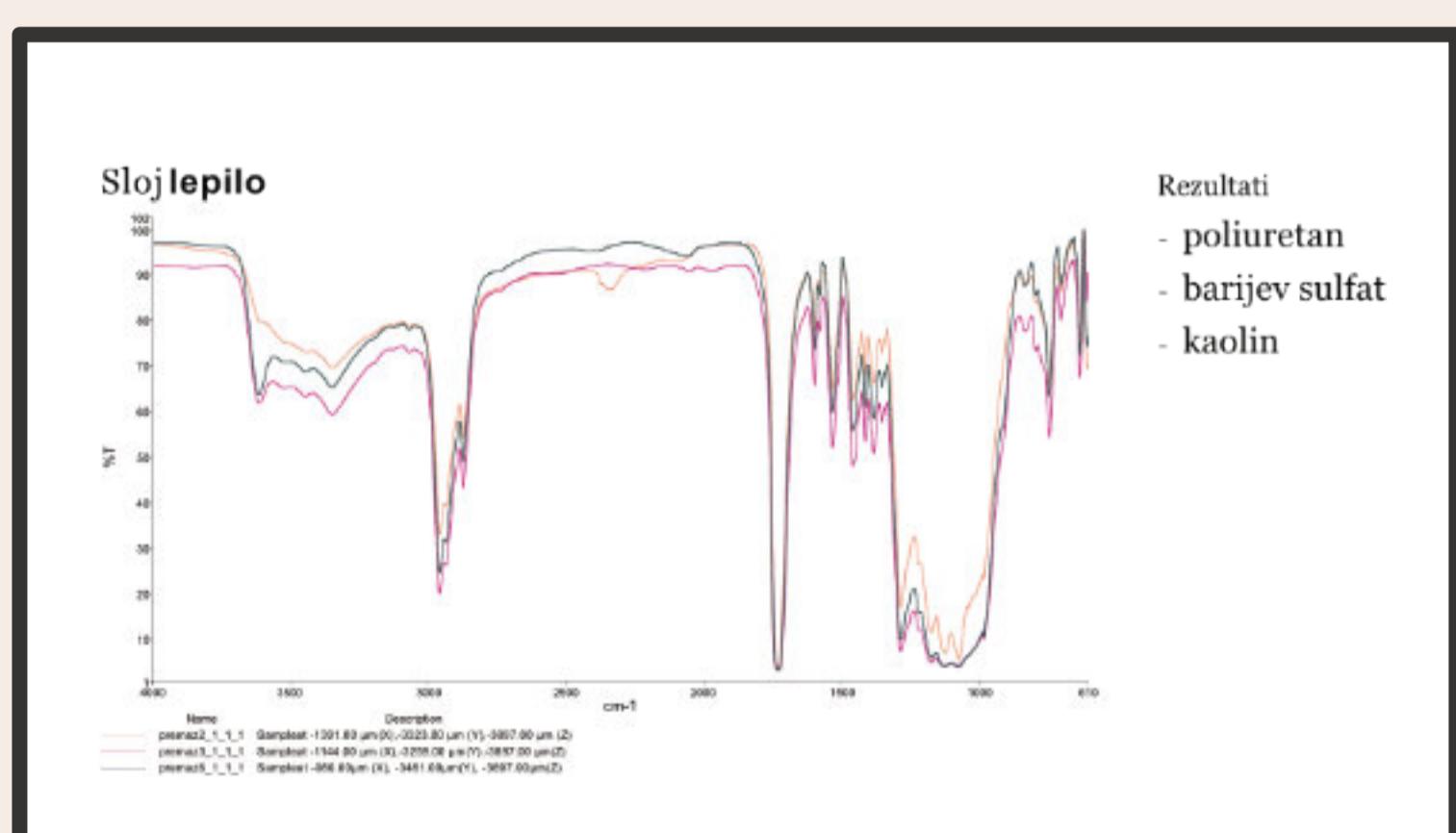

KAJ PA, ČE LEPILO POPUSTI

Freska po ponovnem konservirjanju in re-restavriranju, MKS, pomlad I. 2024 (foto: arhiv MKS)

V zaključni fazì smo izvedli estetsko reintegracijo. Retuš v kombinaciji lazure in drobnih nevtralnih črtic se na obrazu in atributu sv. Eligija diskretno približa originalnim tonom, kar omogoča, da so fragmenti bolj poudarjeni, preostala površina pa umaknjena v ozadje.

FTIR spektroskopija starega lepila

Projektno izvedbo postopkov so vodile dr. Ajda Mladenović (vodja projekta in prva faza), mag. Jelka Kuret (ponovna montaža) in mag. Anita Klančar (estetska reintegracija). Sodelovali so še: dr. Katja Kavkler (naravoslovne preiskave), Roza Šantej, Katarina Bartolj in Igor Brozović s tehnično ekipo. Zahvaljujemo se Restavratorskemu centru in vsem sodelujočim, ki so omogočili, da je freska danes ponovno del stalne razstave.

Irena Rotar
Muzej krščanstva na Slovenskem
irena.rotar@mks-sticna.si

Freska sv. Eligija je bila jeseni 2023 zaradi poškodb umaknjena z razstave in deležna celovite konservatorsko-restavratorske obravnave. Zdaj je varno znova umeščena v muzejski prostor.

Na freski sv. Eligija, ki jo je v 15. stoletju na zunanjščino kapele sv. Pavla v samostanu Stična naslikal Janez Ljubljanski, smo jeseni 2023 opazili spremembe na dekorativnem ometu. Poslikavo smo takoj zaščitili in umaknili z razstave. Freska je bila med letoma 1983 in 1985 sneta, prenesena na prenosni nosilec ter konservirana in restavrirana.

Strokovni ogled je pokazal popuščanje lepila, zato je bila freska konec januarja 2024 prepeljana v Restavratorski center. V prvi fazì smo odstranili odstopajoči omet in ločili fresko od kovinskega nosilca. Izkazalo se je, da je lepilo popolnoma razpadlo. Ostanek smo odstranili mehansko in kemično. Utrdili smo manjše razpoke in globlje poškodbe, poravnali stare plombe ter delno odstranili retušo.

Pripravili smo modelne vzorce za nov dekorativni omet ter določili ustreznost sestavo, odtenek in strukturo malte. Sledila je ponovna montaža: očiščen in ojačan nosilec smo opremili s slojem trde pene, nanj ponovno prilepili fresko ter utrdili robeve. Okoli poslikave smo nanesli dvošlojni omet, ki se s svojo zrnato površino v topnih tonih ujema s fresko.

Freska z odstopajočim dekorativnim ometom pred umikom z razstave, MKS, jesen I. 2023 (foto: MKS)

Odstranjevanje odstopajočega dekorativnega ometa; Restavratorski center, 2024 (foto: arhiv MKS)

Ločevanje freske od kovinskega nosilca, (foto: Petra Benedik)

Odstranjevanje razgrajenega lepila, (foto: arhiv MKS)

Po ločevanju freske od nosilca (foto: arhiv MKS)

Estetska reintegracija (foto: Roza Šantej)

Pred in po reintegraciji (foto: arhiv MKS, Anita Klančar Kavčič)